

ու սոսկալի ջարդ կ'ընէր երկու բանակներուն մէջ, երբ օսմանեան հետեւակներու գունդ մը սաստկութեամբ ուսաց աջ թեւին վրայ ինտրով, զանիկա աւրել սկսաւ :

Այն միջոցին ուսաց զօրապետը իր բոլոր պահեստի զօրքերը աջ թեւին օգնութեան խրկեց, և բոլոր ձիաւորներն ալ կայսերական զօրաց վրայ քալեցուց : Օսմանեան ձիաւորներն աւ միջպէս անոնց դէմ էլան, բայց ձիերն յոգնած ըլլալով շարժմունքնին աղէկ չ'կրցաւ յաջողիլ : Ուստի կայսերական հետեւակ զօրքերը պարտաւորեցան քիչ մը ետ քաշուելու կատարեալ բարեկարգութեամբ և ուսաց ձիաւորները սուխներով (սինկիւ) էտ մէջը իրենց վրայ եկած առեւնին :

Կորուստը երկու կողմէն ալ մեծ եղաւ : 4500 մեռեալ և 7 էն 8 հարիւրի չափ վիրաւոր կը հաշուեն . բայց որովհետև Օսմանեան զօրաց թիւը նոթներն աւելի վարպետ ու ընտիր են, Ռուսաց կորուստը աւելի շատ պիտի ըլլայ :

Ռուսերէն զօրապետ մը մեռաւ և երկու զօրապետ վիրաւորուեցան :

Օսմանեանց կողմէն Հասան փաշան մեռաւ և Սուսթաֆա փաշան ձախ թեւէն վիրաւորուեցաւ :

« Պատերազմէն երկու ժամ ետքը՝ Ռուս սպայ մը Օսմանեանց յառաջապահներուն եկաւ, և երկու օրուան զինադադարով խնդրեց՝ մեռեալները թաղելու և վիրաւորները վերջնելու համար :

« Օսմանեանց յառաջապահները որ երկու գունդ (այս) ձիաւորէ կը բաղկանան Իսմայիլ փաշային հրամանատարութեանը տակ, Հաճի-Վէլի Բէյ քանախաճ են : Օրոսայ մեծազոյն մարտ յառաջապահներուն ու կարտի մէջ տեղը բանակած են . վերջ ջապահները՝ Օարիֆ Սուսթաֆա փաշային հրամանատարութեանը տակ կարս կեցած են : »

Աստղեկութիւնները թէ որ ստացեն են, կը ցուցնեն, որ Ռուսերը Պաշայի մօտ յաղթող եղեր են, Չիւրիւք - Տէրէի բով ալ յաջողութեամբ պատերազմեր են : Սակայն այս երկու փոքրիկ յաջողութիւնները՝ Վանուբի վրայ և ուրիշ ամեն տեղ կայսերական զօրաց բրած փառաւոր յաղթութիւններուն հետ բաղդատելով բան մը ըսել չեն, և Ռուսիոյ կայսրութեանը մէջ փոփոխութիւն մը չեն կրնար ընել :

Կայսերական հրամանաւ՝
Կ. Պօլսոյ բանակին սպարապետ

Տարապահ Ռէշիտ փաշան՝ կայսերական անձնապահ զօրաց սպարապետ անուանեցաւ փոխանակ Սէլիմ փաշային :

Սքոբա Վալէի զինուորական կատարիչ Սուսթաֆա փաշան Պաթուրի բանակին սպարապետ անուանեցաւ փոխանակ վերջնելու Սէլիմ փաշային, որ միանգամայն կայսերական անձնապահ զօրաց և Պաթուրի բանակին սպարապետ էր :

Կ. Պօլսոյ յունաց գերապատիւ պատրիարքը լսելով, որ յունաց աղբէն ոմանք կայսերական տէրութեան գաշտակից և օգնական Նիգղոս ու Վաղղիս զօրքերուն դէմ ստեղծութեան հոգի մը կը ցուցնեն և թշնամաբար կը վարուին անոնց հետ, հարկ սեպեր է հետեւեալ շրջաբերական կոնզալը ուղղել իր ժողովուրդը, որուն մէջ մեր Օքոստափառ ինքնակալին գերազանց բարեմասնութիւնները և Նիգղոս ու Վաղղիս տէրութեանց արնուական վարմունքը արժանապէս դժուար են, Ռուսիոյ անիրաւ գործերը և վերջինը եալ յայներուն դատապարտել վարմունքը շարաշար և խտիր կը կըշտամբէ :

Շրջաբերական

ԱՆԹԻՄՈՍ

Շնորհիւն լստուծոյ լըք եպիսկոպոս Կ. Պօլսոյ, Նոր Հռոմայ, և տիեզերական Պատրիարք :

Արժանապատիւ եկեղեցականք մերոյս ուղղափառ մեծի Եկեղեցւոյ, յարգւոյ քահանայք և կրօնաւորք եկեղեցեացն Վաղթից և Վասիլի, և դուք ամենեքին օրհնեալ քրիստոնէեայք, շնորհք և խաղաղութիւն Բարձրելոյն եղից ընդ ձեզ :

Ամեն խոհական ու մտացի մարդ պարտաւոր է միշտ անկեղծութեամբ երախտագէտ ըլլալու իր բարերարին . մանաւանդ երբ որ մտած է, որ կրած բարերարութիւնը փոքրիկ ու աննշան օգուտ մը տեսնելու վրայ չի կայանար, այլ բարերարելոյն կենացը, պատուոյն ստացումըն, ապահովութեանը և ընդհանրապէս բարօրութեանը վրայ կը տարածուի : Ամեն մարդ գիտէ, որ այս օրէնքը թէ բնական թէ քաղաքական և թէ կրօնական նկատմամբ հաստատուն և անշարժ հիմանց վրայ հաստատուած է, որոնք խախտողը բռնութեամբ չար ու ամորթի է և վեհանձն զոհելով ստացած բարիքը արժանապէս ճանձնալու անկարող . անանկ վատ մարդը աշխարհի առջև սպեւրախ անունը կը ժառանգէ : Ահա ա-

սանկ ապերախտութիւն մը մեր աղբաւ կիցներէն ոմանք կ'ընեն եղեր Վաղղիս աղբոց զօրքերուն, ինչպէս որ ցաւօք սրտի առ օրերս իմացանք, կը յանդուրդնին եղեր անվայել ու թշնամական գործեր ընելու Վաղղիս աղբոց զինուորներուն . զանոնք առանձին տեղեր տեսած ժամանակին, կը ծաղրեն կարահամարհեն ու կը նախատեն և մինչև անգամ ծովը հրել ձգել կ'ուղեն եղեր : Այս վարմունքը ոչ միայն բարբարոսական և դատապարտելի է ամեն մտացի մարդոց առջև, այլ և մեծ ապերախտութեան նշան մըն է այն լըքը ու անմիտ մարդոց վրայ, որոնք պէտք էր մտածէին այն սարսափելի պատասխանատուութիւնը որ բոլոր աղբերնուս վրայ կը ձգեն . երբ ընդհակառակն սպարապետ էին սիրելու և պատուելու այն զինուորները՝ իբրև բարեկամ և դաշնակից մեր օգտաւ փառաւորապէս թիւրքերէն, որոնք եկեր են անոր տէրութեան իրաւունքը պաշտպանելու Ռուսիոյ պահանջմունքներուն դէմ, և պահպանելու անոր շահերը, որ մերն ալ են, անոր սիրելի և հաւատարիմ հպատակաց, որ Նորին Վեհափառութիւն բարերար հովանիին տակը լիակատար հանգրտութեամբ ու աղատութեամբ այնչափ քաղաքական ու կրօնական արտօնութիւններ կը վայելեցը, որոնք Նորին Վեհափառութիւնը վեհանձն առատաձեռնութեամբ պարգեւեր է մեր աղբին : Այս է ահա հիմնական պատերազմին նիւթը, որուն համար բարեկամ և դաշնակից տէրութիւններն իրենց նաւատարմիցներն ու բանակները սոք հանելոյն ամբաւ ծախք ընելով և մարդ զոհելով : Աւստի բարոյականի դէմ է ասոնց փոխարէն շարութիւն ընել այն մարդոցը, որ մինչև անգամ իրենց կենցաղը կուտան կայսերական կառավարութեան ու մեղք համար : Արեւմտեան բաւականապէս ցուցնելով ամենուրեք թէ որչափ պէտք է շնորհակալ ըլլանք մեր ինքնակալին այս դաշնակիցներուն ու օգնականներուն, կը փութանք այս եկեղեցական գրովը հարաբար ձեզ խրատելու և սաստկապէս պատուիրելու, որ մեր աղբաւ կիցներէն որոնք որ այնպիսի քրիստոնէական հոգեւոյն և հպատակութեամբ պարտուց հակառակ գործեր ըրած են, այսուհետև զգուշանան և ընդհակառակն ջանան բարեկամաբար վարուելու անոնց հետ, և զգալի փորձեր տալու իրենց անկեղծ շնորհակալութեանը՝ փոխարէն այն ներութիւններուն ու վտանգներուն, որ այս զօրքերը յանձն առած են Օսմանեան կայսերութեան իրաւունքները պաշտպանելու համար

Ռուսիոյ պահանջմունքներուն դէմ, որ ուղղափառութիւնը պաշտպանելու պատրուակաւ՝ քաղաքական նենգաւոր դիտաւորութիւններ ծածկած էր, ինչպէս որ զանազան առիթներու մէջ հասկըցուց . և այսպէս չար ու վնասակար դիտաւորութիւններ ունեցած ժամանակը՝ հրապարակաւ ուրիշ բաներ կը հրատարակէ, և կ'աշխատի պարզամիտները պատրելու իր խաբուսիկ խտածունքներովը, բոլոր աշխարհի քաշած ներութեանցը պատճառը ըլլալով, և մեծ վնաս տալով աղբառնելուն որ հաղիւ կրնան իրենց աւուր պարէնը ձեռք բերել : Սակայն ամենարդարն լստուած, որ մարդոց սրտին մէջն եղածը դիտել, չ'թողուց որ մարդկութիւնը փառասեր դիտաւորութիւններով բացուած պատուազմի մը չարիքներուն տակը անպատու հասնընչուի . այլ արդարին կողմը բռնելով կայսերական զօրաց և բարեկամ ու դաշնակից տէրութեանց ղէնքերը օրհնեց, որով Վիրտուէի մէջ կատարեալ յաղթութեամբ մը թշնամաց բանակը ջարդաբեւոբը եղաւ փախաւ, ու իր սահմաններէն անդին վախտուեցաւ : Արեւմտեան քաղաքները ալ ճանչնալով Ռուսիոյ տէրութեան ստախտութիւնը, մի հաւատարմ և մի ախտէք կախէք այնպիսի բարբառմունքներու որ իր հակին մարդոց ու շաղբութեանը արժանի չեն : Այլ, ինչպէս որ միշտ հաւատարիմ ու անկեղծ եղած էք կայսերական կառավարութեան, և հպատակութեան ու անձնաւորութեան անարատ զգացմունքներ ցուցցած էք այս հոգեւորութեան, որ մեր աւմենուս սնուցիւն ու բարերարն է, նը մանապէս այս օրուան օրս սը աւելի պէտք է շատցնէք ձեր կատարելն հնարանդութեան անկեղծ հաւատարմութեան ու անձնաւորութեան ապրոցոյցները : Բայ որով այս տէրութիւնը, որ երբեք դադարած չէ իր ամեն հպատակներուն առ հասարակ ինամբ տանելու, հիմա ևս աւելի փութով կ'ըջալի մեզ հանգիստ աղբեցունելու իր բարերար հովանիին տակը, աղբային և կրօնական լիակատար աղատութեամբ, այն հին արտօնութիւններուն համաձայն որ մեր ամենաիրելի ինքնակալ իր բնական բարեսրտութեամբ վերահաստատաց կայսերական բարձր հրովարտակաւ :

Վնասապէս քրիստոնէական պարտաւորութիւն մը կատարած պիտի ըլլա՞ր՝ անկեղծ բարեկամութեան զգացմունքներ միշտ ունենալով բարեկամ և դաշնակից տէրութեանց համար, որոնք բարի դիտաւորութիւններով ու անկեղծ մտք կուգան Բ. Վրան հետ և օրինաց համաձայն դէմքն ու անուշը պահեց, ու վիճակով իրեն ինկած սենեակը գնաց նստաւ : Գատար բարեկամը որ պարագայ տեղը զանիկա երկար ժամանակ Նիգղոսի մէջ բնուեցնէն ետև Բարեկան գարձեր էր, թաւ գուհին կողմէն անոր ամբողջ սպառազնութիւն մը բերաւ, նոյնպէս և ամեննախիր պարսիկ ձի մը խրկեց : Օտարիկ հասկըցաւ որ առ պարգևները Վաղարէի խրկածն էր, ու իր քաջութիւնն ու սէրը նոր զօրութիւնն ու նոր յոյսեր աւելին :

Հետեւեալ օրը թաւգուհին եկաւ գոհարապէք ամբողջութիւն մը տակ նստաւ, ու մրցարմին նստարանները զանազան աստիճանի անձինքներով լեցուեցան : Արցունքը ասպարէզը ելան, ու ամեն մէկը իր նշանագիրը մոգպէսին ոտքին տակը բերաւ դրաւ . վիճակ ձգեցին նշանագիրներուն վրայ և Օտարիկը ամենէն վերջը ելաւ : Առաջին մրցողը Վաղարս անուշով ամենա հարուստ, սաստիկ սնափառ, անարի,

Ի Ա Ն Ա Ս Ի Ր Ա Կ Ա Ն
Ր Ա Տ Ի Կ
Կ Ա Մ
Ն Ա Ս Ա Ս Ա Մ Ա Ս Ա Ս Ա Ս Ա Ս Ա Ս
(Շրջաբերական)*
Գ Ա Ս Ի Ս Ժ Թ .
Մրցութիւնք :
Բարեկալքը թաւգուհին ուրախութեամբ ու սիրով ընդունեցին, վասն զի գեղեցիկ էր և դժբախտ : Այն միջոցին քաղաքը հանդարտութեան մէջ կ'երևար . Վրկանից իշխանը պատեւրազմի մը մէջ սպաննուած էր . Բարեկալքը յաղթող ըլլելով հրատարակեցին որ իրենց ընտրելու թաւգուորը Վաղարէին պարը ըլլայ . չուղեցին որ աշ-

խարհքիս առաջին գահը՝ որուն վրայ Վաղարէին ամուսնիւր և Բարեկանի թաւգուորը պիտի նստէր, խորամանկ հնարքներով և նենգութեամբ ստացուի : Ռուստի երգում ըլլին, որ ամենն ինչ քաջ և իմաստուն մարդը թաւգուորը ընտրեն . Բաղարէն քանի մը մըն հետև ընդարձակ ասպարէզ (մէյտան) մը պատրաստեցին շքեղ նստարաններով շրջապատած : Հան մրցողները պիտի գային սպառազնիկալ : Ամեն մէկը ասպարէզին ետևի դին առանձին զատ սենեակ մը ունէր, ուր տեղ սնտես և անձնաթ պիտի կենար : Վախ պէտք էր չորս անգամ նիղաի խաղալ . անոնք որ յաջողութեամբ չորս մարտիկներու յաղթէին, իրենց մէջ ալ նորէն իրաւունք հետ պիտի մրցէին, ուստի ալ որ ասպարէզին վերջին տեղը մնար՝ յաղթող պիտի հրատարակուէր : Չորս օրէն ետքը յաղթողը նոյն ղէնքերով նորէն հին պիտի գար, և մագերուն առաջարկած հանելուկները պիտի լուծէր : Թի որ հանելուկները չի մեկ-

ներ, թաւգուոր չի պիտի ըլլար, և նորէն մրցութիւնը պիտի սկսէին, մինչև որ մարդ մը գտնային որ երկու մըր ցանակներն ալ կարող ըլլար աւելելու . վասն զի անպատճառ անանկ թաւգուոր մը կուղէին, որ ամենէն քաջն ու իմաստունը պէտք էր ըլլար : Թաւգուհին այն միջոցին զգուշութեամբ պիտի պահուէր . միայն հրաման կար աւնոր, որ քաղով մը ծածկուած խաղերուն ներկայ գտնուի . բայց մրցողներուն հետ ամենն ինչ չի պիտի խօսէր, որպէս զի շնորհ կամ անիրաւութիւն չի մանար բանին մէջ :
Վաղարսէ այս կարգադրութիւնը Օտարիկին իմաց կուտար, յուսալով որ Օտարիկ իր սիրոյն համար աւելի քաջութեամբ և համաձայն կը լըցուի : Աւստի Օտարիկ համար ելաւ, աղաչելով Վաղարսին որ իր քաջութիւնը զօրացունէ ու միտքը լուսաւորէ : Հան դէմին առջի իրիկունը Նիգղոսայ եղբրը հասաւ, իր նշանագիրը մրցողներուն ցուցալը անցունելու տուաւ,

միարանութեամբ պատերազմելու : Ասոր համար, ոչ միայն զգուշանալու էք զժողովութեան անխիթ մը տակէ դաշնակցի զորաց, ինչպէս որ անմիջ չարամտութեամբ ըրեր են, այլ և նոյն երախտագրութեան արացոյցները աւանդ ալ տարով, թէ կայտերական կառավարութեան և թէ դաշնակցի տեսչութեանց համարութիւնն ու սերը ստանալու ընդ ընտրու էք, ամենայն փութով ձեր պարտքը կատարելով և մեզի հետ ազօրթ և խնդրուածք ընտրով Ամենակալին մեր օգուտախոս արարածը և ինքնակալին Սուրբան Ապտուհիւլ-Սէյիտ կայսեր համար, որպէս զի պահանջներ Նորին վեհափառութիւնը որպէս բիւք աչաց, և երկար կեանք պարգեւէ անոր, և իրեն յաղթող բանակին և բարեկամ տեսչութեանց զէնքերուն առաջնորդէ, յաղթութիւններ շնորհելով թշնամեաց վրայ և զանոնք զորացուներով այս օրհնեալ պատերազմին մէջ, որ կ'ընեն ցանկալի խաղաղութիւնն ու հանգիստութիւնը վերահաստատելու համար : Բարեբաղն ստուած անոր վեհանձն դաշնակցիներուն ալ իրենց քաջութիւնը արժանի վարձքեր և ամեն ցանկալի բարութիւն շնորհէ, և իր շնորհօք լեցնել անոնք ամենքը որ մեր վեհափառ Նիքնակալին բարի գիտաւորութիւններուն կատարմանը բարեհախանձ եռանդով ձեռնառն կ'ըլլան : Վնեն :

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՆՎԻՒԱ : Պատերազմի պաշտօնատան կողմէն հետեւեալ յայտարարութիւնը հրատարակուեցաւ յուլիս 21 ին : « Տաճկաստան իրիւում անդիւսկան բանակին մեծազոյն մասին մէջ ընչացք (պլյուք) թող տալ օգտակար գաւառներով ընդհանուր հրամանատար զորապետը բոլոր բանակին մէջ աս սուլթանութիւնն ընդունելու հրաման կուտայ հետեւեալ կանոններով, որ թէ անբաժան ներքին գաւառներուն և թէ գաղթականութեանց մէջ պիտի պահուին : Արիւմ մասնաշաղի միջոց թող պիտի արուի բերնին ծարէն մինչեւ ծընծայներուն վրայ բուսած կէս մօրուքը : Օճիտին վարի կողմը, թուշը և պարսկացիին վերի կողմը գտնել երկու մասնաշաղի տեղ անընդամ պիտի ըլլայ անանկ որ հոն մազ մը չի պիտի տեսնուի : Վնեն աստիճանի զինուորականը կարող են ընչացք թող տալու թէ որ ուզեն :

անցաջողակ և անմիտ մարդ մին էր : Ասոր ծառաները զինքը համոզեր էին թէ, թագաւոր ըլլալու մարդ մին է : Ինքն ալ պատասխան տուեր էր թէ, ինծի պէս մարդ մը պէտք է որ թագաւոր ըլլայ : Աւտի տարէն մինչեւ գլուխը զինուոր էր, կանանց կիսուած ծով (մինէ) սակի զրահ մը հագեր էր, գլուխը կանանց փետուրէ ցլուցներով սաղաւարտ մը դրեր էր, և ձեռքեր կանանց ժողովներով զարդարուած նիւզի մը տակ էր : Կրն ձին կառավարելու կերպէն հասկնուեցաւ որ Վստուած այնպիսի մարդ մը Բաբելոնի գահին արժանի չէր սեպեր : Առաջին վրան յարձակող հակառակորդը զանկիւ թամբին (էյէր) վրայէն հանեց : Երկրորդը ձիուն գաւակին (ապրը) վրայ պառկեցուց, ստուըները վեր ու թեւերը տարածուած : Իրագոստ տարէն նստած, բայց անանկ անձանի կերպով մը, որ բոլոր հանդիսատեսներն սկսան ծիծաղել : Իսկ երրորդը հաւաքողը նիւզակը գործածել անբաժն

Արեւելի մէջ ծառայող զօրքերը իրենց մօրուքին ու կիսամօրուքին ուրիշ ձեւեր կրնան տալ հրամանատար զորապետին հաւանութեամբը որչափ ժամանակ որ իրենց ծառայութիւնը տեւելու ըլլայ : »

ԳԵՐՄԱՆԻԱ : Սիւրիսիս յուլիս 29 ին հեռագրով ըսր անուեցաւ, որ Սարսիսիսի Վ. Թագաւորը յիշեալ քաղաքէն դարձած անունը, Պրէն պիւքէլը մօտ կառքէն վար ինկեր է, ու ձիէն կից (չիֆթէ) մը աւաւելով անմիջապէս մեռեր է :

ՄԱՐՏԱՔԻՆ : Ապտուհիւլութեան խոս վարձիւնը բողբոլին դադարեցաւ աս երկրին մէջ ժողովրդեան պահանջմանը ներքին ընդունուելովը :

ՄԱՐՏԱՔԻՆ : Ապտուհիւլութեան խոս վարձիւնը բողբոլին դադարեցաւ աս երկրին մէջ ժողովրդեան պահանջմանը ներքին ընդունուելովը : Սարսիսիսի Վ. Թագաւորը յիշեալ քաղաքէն դարձած անունը, Պրէն պիւքէլը մօտ կառքէն վար ինկեր է, ու ձիէն կից (չիֆթէ) մը աւաւելով անմիջապէս մեռեր է :

ՄԱՐՏԱՔԻՆ : Ապտուհիւլութեան խոս վարձիւնը բողբոլին դադարեցաւ աս երկրին մէջ ժողովրդեան պահանջմանը ներքին ընդունուելովը : Սարսիսիսի Վ. Թագաւորը յիշեալ քաղաքէն դարձած անունը, Պրէն պիւքէլը մօտ կառքէն վար ինկեր է, ու ձիէն կից (չիֆթէ) մը աւաւելով անմիջապէս մեռեր է :

արժան չի սեպեց, այլ կեղծ ձե մը ընելով, աջ ոտքէն բռնեց, ու ձիուն վրայ կէս շրջան մը ընել տարով գլուխը արիւմ աւաղին վրայ թագաւորը պառկեցուց : միջարանին վերակացուները ծիծաղելով օգնութեան վաղցիցին ու նորէն զանկիւ ձին հեծցուցին : Չորրորդը հակառակորդը եկաւ, ու զանկիւ կա ձախ ոտքէն բռնուին պէս միւս կողմը թագաւորը : Իրագոստ խոստատու, ուր օրինաց համեմատ գիշեր մը պիտի մնար : Իսկ զժը քաջիւր ձոր շուներ, ու կրտեր, քնէ փորձութիւն ինծի պէս մարդու մը համար :

Միւս միջոցներն իրենց պարտքը աւելի արեկ կատարեցին. անանկներ գտնուեցան, որ երկու և մինչեւ երեք հակառակորդ հետեւեալ յաղթութեան, միայն Օթամ իշխանը կրցաւ չոր հոգի յաղթել : Վերջապէս կարգը Օթամի կողմէն եկաւ. ասիկա ետեւէ ետեւ չորս ձիււոր իրենց երկվարէն վար ձգեց մեծ վայելութեամբ : Աւս

բաշտարութիւնները, որով ժողովրդեան և իմ օթամի կրտուները կ'ապահովին : Աթուլին պատիւը, Սպանիայից, ձեր պատիւն է, իմ թագաւորութեան, կրտութեան և մայրութեան պատիւն արդին սեփական պատիւն է, որ օր մը իմ անունը արտաստութեան նշանակ բուս : Աւտի չեմ վարձար ինքնընդուն ձեզ յանձնելու, չեմ վարձար իմ առջիկան անձը ձեր ձեռքը տալու, չեմ վարձար իմ բազու ձեր արդարութեան փահանին տակը դրնելու, փան զի հաստատութեամբ կը հաստատուի, որ աստիճով ձեզ ձեր պատուցին և հարցնեաց փրկելով ձեռքը գառաւոր կրնէի : Վերջօտուի հարկադ կրնէի (հարթութիւնը զորակրն) պաշտօնեց խորհրդայն նախագահ անուանիլ և անոր գաղափարներուն կատարելագոյն յարկը, որոնք ընդհանուրին բարօրութիւնը նպատակ գրած են, ձեր արեւել փութարեւուն լրաննը ամենապատիւ փորձը պիտի ըլլան :

1854 յուլիս 26. Ե. ԹԱՂԱՅԻՆ : Աւրիշ հրովարտակալ մը Վ. Թագաւորին մինչև հիմա քաղաքական պատճառաւ տրուած բոլոր արտոման և դատապարտութեան վճիռները ջնջեց, որով բազմամիւլ երեւելի անձինք, որ աղաւաղութեան համար հաղածուած ու արտոման էին, Սպանիա դառնալու աղաւաղութիւն ստացան :

ՄԱՐՏԱՔԻՆ : Ապտուհիւլութեան խոս վարձիւնը բողբոլին դադարեցաւ աս երկրին մէջ ժողովրդեան պահանջմանը ներքին ընդունուելովը : Սարսիսիսի Վ. Թագաւորը յիշեալ քաղաքէն դարձած անունը, Պրէն պիւքէլը մօտ կառքէն վար ինկեր է, ու ձիէն կից (չիֆթէ) մը աւաւելով անմիջապէս մեռեր է :

ՄԱՐՏԱՔԻՆ : Ապտուհիւլութեան խոս վարձիւնը բողբոլին դադարեցաւ աս երկրին մէջ ժողովրդեան պահանջմանը ներքին ընդունուելովը : Սարսիսիսի Վ. Թագաւորը յիշեալ քաղաքէն դարձած անունը, Պրէն պիւքէլը մօտ կառքէն վար ինկեր է, ու ձիէն կից (չիֆթէ) մը աւաւելով անմիջապէս մեռեր է :

Վային գործոց : Տօն ժողովի Բաբելոն արտաքին գործոց : Օճիսի և Սան-Սիլիէլ զօրապետները Սարաջախա անուանեցան :

ՌՈՒՍՍԱՍՏԱՆ : Վարչախոյզին յուլիս 23 թուով հետեւեալը կը գրեն Վիեննայի Բաբելոն լրագրին :

« Ի՛րեն թէ Բեգրայուրիի ձերու կուտի ժողովը համարձակել է կայսեր և անոր բռնած քաղաքականութեանը զէմ գանդապելու : Պատերազմին վերջին լուրերուն վրայ ձերականութին դրուեալ անդամներէն բազմութիւն անձինք իրենց կարծիքը յայտնելու գերեն յիշատակագիր մը գրելով կայսեր : Այս յիշատակագրին մէջ ըսուած է եղեր, թէ գանդիւս անարձագողները չեն կրնար հաւելիլ կառավարութեան արտաքին քաղաքականութեանը, որուն բուրբ Նաբապ գէմ է. այսու ամենայնիւ կայսրը շարունակել կ'ուզէ աս քաղաքականութիւնը, որուն պատասխանատուութիւնը չեն կրնար իրենց վրանին տանել : Աւտի կը ինկերեն, որ կայսրը ընդունի Աւտարիայ ու Բրուսիայ ստերութեանց ինքնիւնները. իր զօրքերը Բանուբեան գաւառներէն քաշէ, որն որ ինքն ալ խոստացեր էր, և աւստիով վերջ տայ աս աղետալի պատերազմին : Շատ երեւելի մարդոց անուններ կուտան, որ աս յիշատակագիրը ստորագրեր են : Բահաժաւանից կայսրը ին ալ հաճութիւն տուեր է, կը սեն : Չի գիտցուի թէ ինչ արդիւնք ունեցեր է աս յայտարարութիւնը : կայսրը յիշատակագրին անեղուն պէս Գրանձաւ գացեր է, և դեռ Բեգրայուրի գարձած չէ : »

ԵՄՍՈՆ ԼՈՒՐԵՐ

Երկրպագի կուտակալ բարձրագոյն տիւ Սայիտ փառան կիրակի օրը մայրաքաղաքը հասաւ Աղեքսանդրիայէն, և Չրազանի կայսերական պալատին կից Թեքիէ բուսած պալատը իջաւ, որ Կորին վեհափառութեան համար պատրաստուած էր : Անգլիական Իմփ-Օու շաքենաւը անցեալ հինգշաբթի մայրաքաղաքը հասաւ Սալթայէն : Այս շաքենաւը Սալթայէն 30 թիւստիստիկի մակուի առեր էր մինչև Կ. Պօլիս քաշելու բեքերու համար, բայց անոնց կէտը ճամբան կորսնցնելով, 15 հաւը միայն կրցաւ հաս հայրենի : Արբաթ օրը աս շաքենաւը Վանա գնաց գաղղական պաշարակիր նաւ մը և բանի մը մակուի քաշելով :

աինը ձգեց, անոր տեղը նստաւ, ու սկսաւ ձին խաղցնելով գետնին վրայ տարածուած Օթամին չորս կողմը պըտրով : Բոլոր հանդիսատեսներն սկսան պառալ, յաղթութիւնը ձերմակ աս պետներն է : Օթամ արտոման ոտք եւլաւ, սուրը քաշեց : Օթամի ալ թուրը ձեռքը ձիէն վար ցատկեց. և նոր կը իւ մը սկսաւ, որուն մէջ ուժն ու շարակիւթիւնը փոփոխակի կը յաղթանակէին : Սաղաւարտներուն փետուրները, բազումներուն (գուլազ) գամեւրը և զրահներուն վերտերը առջին անգին կը ցատկաւէին անհամար ուժգին հարուածներէն կտրուելով : Սուրին ծայրով կը դարնէին, սայրով կը դարնէին, ալին, ձախին, գլխուն, կուրծքին, ետ ետ կերթային, սուալ կուգային, կը չափուէին, կը մօտեանային, կը պլուէին, օձերու նման կը գալարէին, առիւծներու պէս կը ձեծկուէին. ամենեկի հարուածներն կրտի կը ցատկեր : Վերջապէս Օթամի վայրկեան մը ինքնընդամիտից, կանգ առաւ, ու կեղծ ձե

— Օսմանեան Նի-ճայիլի — թի-ճարէի շոգենաւը...

— Գաղղիական Սիւնայի շոգենաւը երեքշաբթի օրը...

— Արշալոյս Արարատեան պատուական լրագրին...

— Անցեալ շաբթու Օրթագեղ Հալեպեան մահատեալի...

— Անցեալ շաբթու մայրաքաղաքին մէջ թոյնապէս...

— Սպանիայի Բալիզ գործադէտը որ քանի մը տարեկան...

— Մայրաքաղաքին հրեաներէն բազմաթիւ անձինք...

— Գաղղիայ լրագրիներուն մէջ հեռաւեալ նշանաւոր...

— Քանի մը օր կայ Պ. Լամաթիին առտուան թղթերով...

— Գաղղիայ լրագրիներուն մէջ հեռաւեալ նշանաւոր...

— Քանի մը օր կայ Պ. Լամաթիին առտուան թղթերով...

— Գաղղիայ լրագրիներուն մէջ հեռաւեալ նշանաւոր...

— Քանի մը օր կայ Պ. Լամաթիին առտուան թղթերով...

— Գաղղիայ լրագրիներուն մէջ հեռաւեալ նշանաւոր...

— Քանի մը օր կայ Պ. Լամաթիին առտուան թղթերով...

— Գաղղիայ լրագրիներուն մէջ հեռաւեալ նշանաւոր...

— Քանի մը օր կայ Պ. Լամաթիին առտուան թղթերով...

— Գաղղիայ լրագրիներուն մէջ հեռաւեալ նշանաւոր...

— Քանի մը օր կայ Պ. Լամաթիին առտուան թղթերով...

— Գաղղիայ լրագրիներուն մէջ հեռաւեալ նշանաւոր...

— Քանի մը օր կայ Պ. Լամաթիին առտուան թղթերով...

— Գաղղիայ լրագրիներուն մէջ հեռաւեալ նշանաւոր...

— Քանի մը օր կայ Պ. Լամաթիին առտուան թղթերով...

— Գաղղիայ լրագրիներուն մէջ հեռաւեալ նշանաւոր...

— Քանի մը օր կայ Պ. Լամաթիին առտուան թղթերով...

— Գաղղիայ լրագրիներուն մէջ հեռաւեալ նշանաւոր...

Նամակներուն մէջ մեծակ նամակի ծրար մը...

Պ. Լամաթիին տպագրիչը, Պ. Բեռտէն, որ ան միջոցին հոն նստեր էր...

Պ. Լամաթիին հրաման տուաւ: Տպագրիչը կնիքը փրցուց, ու ապա...

Պ. Լամաթիին հրաման տուաւ: Տպագրիչը կնիքը փրցուց...

Սիւնայի Լոնտրա 407 շոգենաւ ունի, որ ըսել է...

Միւսի Լոնտրա 407 շոգենաւ ունի, որ ըսել է...

Միւսի Լոնտրա 407 շոգենաւ ունի, որ ըսել է...

Միւսի Լոնտրա 407 շոգենաւ ունի, որ ըսել է...

Միւսի Լոնտրա 407 շոգենաւ ունի, որ ըսել է...

Միւսի Լոնտրա 407 շոգենաւ ունի, որ ըսել է...

Միւսի Լոնտրա 407 շոգենաւ ունի, որ ըսել է...

Միւսի Լոնտրա 407 շոգենաւ ունի, որ ըսել է...

Միւսի Լոնտրա 407 շոգենաւ ունի, որ ըսել է...

Միւսի Լոնտրա 407 շոգենաւ ունի, որ ըսել է...

Միւսի Լոնտրա 407 շոգենաւ ունի, որ ըսել է...

Միւսի Լոնտրա 407 շոգենաւ ունի, որ ըսել է...

Միւսի Լոնտրա 407 շոգենաւ ունի, որ ըսել է...

Միւսի Լոնտրա 407 շոգենաւ ունի, որ ըսել է...

Միւսի Լոնտրա 407 շոգենաւ ունի, որ ըսել է...

Միւսի Լոնտրա 407 շոգենաւ ունի, որ ըսել է...

Միւսի Լոնտրա 407 շոգենաւ ունի, որ ըսել է...

Միւսի Լոնտրա 407 շոգենաւ ունի, որ ըսել է...

Միւսի Լոնտրա 407 շոգենաւ ունի, որ ըսել է...

Միւսի Լոնտրա 407 շոգենաւ ունի, որ ըսել է...

Միւսի Լոնտրա 407 շոգենաւ ունի, որ ըսել է...

Միւսի Լոնտրա 407 շոգենաւ ունի, որ ըսել է...

կայ Արարատի հարաւորակցութիւնները...

— Անգղիայ հասարակաց խորհրդաւորակցութեան...

— Անգղիայ հասարակաց խորհրդաւորակցութեան...

— Անգղիայ հասարակաց խորհրդաւորակցութեան...

— Անգղիայ հասարակաց խորհրդաւորակցութեան...

— Անգղիայ հասարակաց խորհրդաւորակցութեան...

— Անգղիայ հասարակաց խորհրդաւորակցութեան...

— Անգղիայ հասարակաց խորհրդաւորակցութեան...

— Անգղիայ հասարակաց խորհրդաւորակցութեան...

— Անգղիայ հասարակաց խորհրդաւորակցութեան...

— Անգղիայ հասարակաց խորհրդաւորակցութեան...

— Անգղիայ հասարակաց խորհրդաւորակցութեան...

— Անգղիայ հասարակաց խորհրդաւորակցութեան...

— Անգղիայ հասարակաց խորհրդաւորակցութեան...

— Անգղիայ հասարակաց խորհրդաւորակցութեան...

— Անգղիայ հասարակաց խորհրդաւորակցութեան...

— Անգղիայ հասարակաց խորհրդաւորակցութեան...

— Անգղիայ հասարակաց խորհրդաւորակցութեան...

— Անգղիայ հասարակաց խորհրդաւորակցութեան...

— Անգղիայ հասարակաց խորհրդաւորակցութեան...

— Անգղիայ հասարակաց խորհրդաւորակցութեան...

— Անգղիայ հասարակաց խորհրդաւորակցութեան...

— Անգղիայ հասարակաց խորհրդաւորակցութեան...

— Անգղիայ հասարակաց խորհրդաւորակցութեան...

— Անգղիայ հասարակաց խորհրդաւորակցութեան...

— Անգղիայ հասարակաց խորհրդաւորակցութեան...

112 զանազան մատուցներէ կը բաղկանայ...

ՎԵՐՈՒՆ ԼՈՒՐԵՐ Կայսերական հրամանաւ...

50.000 բժշկութիւն առանց դեղի, առանց ցաւի...

Լոնտրայի Տիւր Պառուի անուն դեղագործին...

Միւսի Լոնտրա 407 շոգենաւ ունի, որ ըսել է...

Միւսի Լոնտրա 407 շոգենաւ ունի, որ ըսել է...

Միւսի Լոնտրա 407 շոգենաւ ունի, որ ըսել է...

Միւսի Լոնտրա 407 շոգենաւ ունի, որ ըսել է...

Միւսի Լոնտրա 407 շոգենաւ ունի, որ ըսել է...